

Centrum
pro výzkum
veřejného
mínění

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Jilská 1, Praha 1 / tel.: 210 310 591
e-mail: cvvm@soc.cas.cz

VNÍMÁNÍ ZNAČKY AKADEMIE VĚD ČR

Závěrečná zpráva z výzkumu

Zpracovala: Radka Hanzlová

20. 11. 2019

Email: radka.hanzlova@soc.cas.cz

Telefon: 210 310 587

Praha

Obsah

1. Zadání	3
2. Metodologie.....	4
3. Shrnutí hlavních zjištění	5
4. Důvěra v Akademii věd ČR.....	6
5. Povědomí o Akademii věd ČR.....	8
6. Užitečnost Akademie věd ČR	12
7. Financování Akademie věd ČR	15
8. Zaměření a poslání Akademie věd ČR	18
9. Zdroj informací o Akademii věd ČR a jejích aktivitách	20
10. Povědomí a účast na akcích/aktivitách Akademie věd ČR.....	21
11. Povědomí o Strategii AV21.....	22
12. Závěr	24

Seznam příloh

- 1) Technická zpráva z výzkumu
- 2) Dotazník

1. Zadání

Předkládaná závěrečná zpráva je výstupem výzkumu „Vnímání značky Akademie věd ČR“. Objednavatelem výzkumu je Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. (SSČ), dodavatelem je Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. (CVVM). Právní aspekty spolupráce obou stran jsou ošetřeny smlouvou o dílo, která nabyla účinnosti zveřejnění v registru smluv dne 7. října 2019.

2. Metodologie

Zpráva zpracovává výsledky reprezentativního výzkumu, jehož cílovou skupinou byla populace obyvatel ČR starších 15 let. Sběr dat proběhl v termínu od 5. do 20. října 2019 metodou osobního dotazování tazatele s respondentem – kombinace CAPI a PAPI – na základě standardizovaného dotazníku. Celkem bylo dotázáno 1 021 respondentů vybraných kvótní metodou podle kraje, velikosti místa bydliště, pohlaví, věku a vzdělání. Další parametry výzkumu jsou uvedeny v technické zprávě, která je přílohou této závěrečné zprávy.

CVVM některé otázky z tohoto výzkumu pokládalo již v minulých letech (2009, 2012, 2016), proto tato závěrečná zpráva obsahuje i časové srovnání aktuálních výsledků s těmito výzkumy.

3. Shrnutí hlavních zjištění

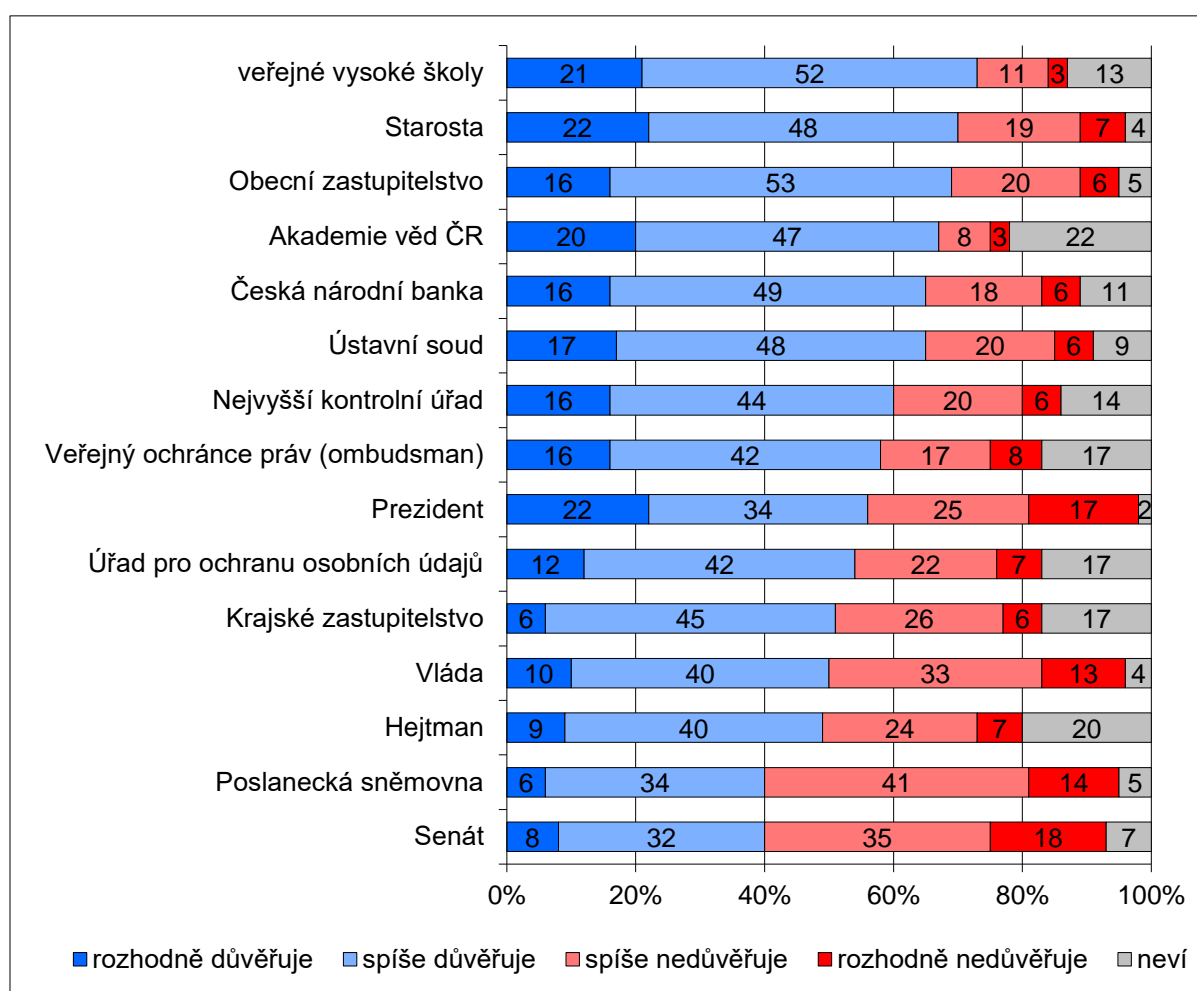
- Akademii věd ČR důvěřuje 67 % dotázaných, nedůvěru vyjádřila přibližně desetina (11 %) dotázaných a zbývající více než pětina (22 %) „neví“. Aktuální míra důvěry v AV ČR je srovnatelná s rokem 2009 a výrazně vyšší než v letech 2012 a 2016.
- Povědomí českých občanů o Akademii věd ČR je relativně vysoké, neboť 70 % dotázaných přinejmenším tuší, čím se Akademie věd ČR zabývá, z toho 11 % „to ví velmi přesně“ a 59 % „spíše jen tuší“. Na druhé straně zbývající necelá třetina (30 %) dotázaných „neví, čím se zabývá“ AV ČR.
- Povědomí o činnosti AV ČR významně roste se zvyšujícím se vzděláním dotázaných.
- Co se týká znalosti konkrétních pracovišť či určitých osobností, které si respondenti spojují s Akademií věd ČR, tak výzkum ukázal, že většina respondentů (více než tři pětiny) nezná žádné konkrétní pracoviště ani žádnou konkrétní osobnost.
- Akademie věd ČR představuje pro naprostou většinu dotázaných užitečnou instituci pro Českou republiku. Konkrétně necelá třetina (30 %) dotázaných ji označila za „rozhodně užitečnou“ a téměř dvě pětiny (39 %) za „spíše užitečnou“. Opačný názor, tedy že Akademie věd ČR představuje pro ČR zbytečnou instituci, zastává o málo více než desetina (12 %) občanů.
- Podíl těch, kteří považují Akademii věd ČR za užitečnou instituci pro ČR, od roku 2009 postupně klesá a naopak vzrůstá podíl těch, kteří v tom nemají jasno a volí variantu „nevím“.
- V oblasti vědy existují dvě oblasti výzkumu: tzv. základní a aplikovaný výzkum. Nadpoloviční většina dotázaných se u obou oblastí domnívá, že by měly být v určité míře financovány ze státního rozpočtu. V případě základního výzkumu jejich podíl dosahuje 72 % a v případě aplikovaného výzkumu 56 %. Pro financování soukromými firmami se v případě základního výzkumu vyjádřilo 14 % dotázaných a v případě aplikovaného výzkumu téměř třetina (31 %).
- Podle téměř dvou pětin (38 %) dotázaných by Akademie věd ČR měla být v budoucnu ze státního rozpočtu financována více než doposud, přibližně třetina (35 %) je pro zachování současného stavu a myslí si, že by v budoucnu měla být AV ČR financována zhruba v takové míře jako doposud, a necelá desetina (8 %) se domnívá, že její financování ze státního rozpočtu by v budoucnu mělo být nižší.
- Dle necelé poloviny (48 %) dotázaných by se Akademie věd ČR měla zaměřovat na základní a aplikovaný výzkum zhruba stejně, pětina (20 %) dotázaných by upřednostnila základní výzkum a 16 % naopak výzkum aplikovaný.
- Hlavním posláním Akademie věd ČR by dle naprosté většiny dotázaných (87 %) měla být popularizace vědy a výzkumu a prezentace výsledků. Mezi další poslání AV ČR by dle přibližně čtyř pětin dotázaných mělo patřit podílení se na vzdělávání dětí a mládeže, na vývoji léků a zavádění získaných poznatků do praxe (shodně 82 %), zvyšování zájmu lidí o rozšíření svých znalostí (81 %) a kultivace a vzdělávání společnosti (80 %).
- Naopak nejméně (58 %) lidí se domnívá, že by posláním Akademie věd ČR mělo být vyjadřování se k aktuálnímu dění ve společnosti.
- Pokud respondenti získávají informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách, je to nejčastěji z televize (49 %), internetových zpravodajských serverů (35 %) či tištěných novin a časopisů (30 %).
- Povědomí o akcích či aktivitách Akademie věd ČR určených pro veřejnost je velmi nízké, když v poslední době nějakou takovou akci či aktivitu zaznamenalo pouze 8 % dotázaných a pouze 5 % se nějaké akce pořádané Akademií věd ČR někdy osobně zúčastnilo.
- Z konkrétních akcí či aktivit respondenti nejčastěji zmiňovali výzkumy veřejného mínění, Noc vědců, Festival vědy, Veletrh vědy, nanotechnologie či vývoj nových léků na rakovinu.
- Povědomí české veřejnosti o výzkumném projektu Strategie AV21 je velmi nízké. Tento pojem někdy slyšelo pouze 7 % dotázaných a 87 % nikoliv.
- Zdrojem informací pro ty, co pojem Strategie AV21 znají, byla hlavně televize a internetové zpravodajské servery (shodně 55 %) a tištěné noviny a časopisy (47 %).

4. Důvěra v Akademii věd ČR

V rámci výzkumu jsme nejdříve zjišťovali, jestli dotázaní důvěřují či nedůvěřují Akademii věd ČR (AV ČR). Následující graf 1 prezentuje srovnání důvěry v Akademii věd ČR a v některé další instituce, na které se CVVM ve svých průzkumech pravidelně dotazuje.

Jak je z grafu zřejmé, z hlediska celkové důvěry (tj. součet odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“) se Akademie věd ČR (67 %) těší srovnatelné důvěře jako obecní zastupitelstva (69 %) a Česká národní banka (65 %), nicméně v případě Akademie věd ČR významně vyšší podíl dotázaných neví (22 %), jak tuto instituci posoudit. Zbývajících 11 % dotázaných vyjádřilo Akademii věd ČR nedůvěru (8 % „spíše nedůvěřuje“, 3 % „rozhodně nedůvěřuje“). Podíl nedůvěřujících je tak v případě Akademie věd ČR vůbec nejnižší ze všech sledovaných institucí. Nejvíce důvěřují dotázaní veřejným vysokým školám (73 %) a nejméně naopak Poslanecké sněmovně ČR a Senátu (shodně 40 %).

Graf 1: Důvěra v AV ČR a ve vybrané instituce (%)¹

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle podílu důvěry (součet odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“).

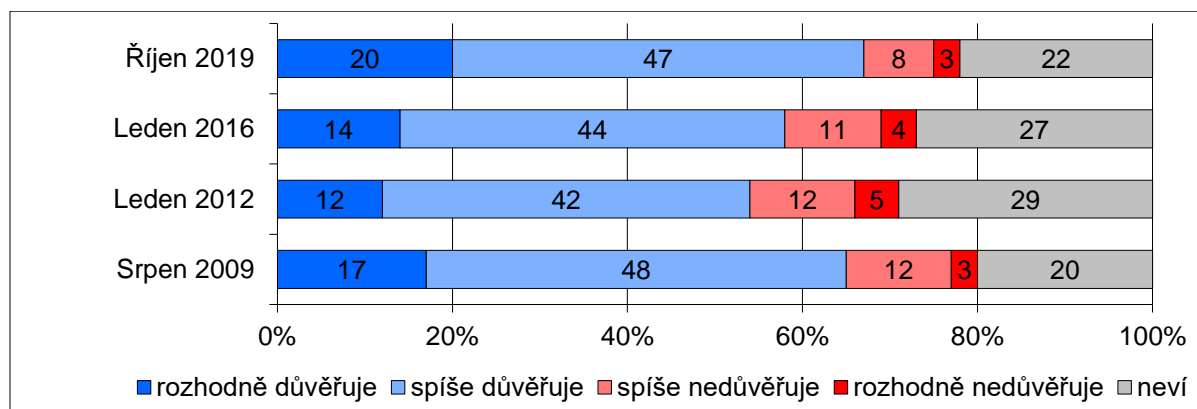
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Řekněte, prosím, důvěřujete a) prezidentovi republiky, b) vládě, c) Poslanecké sněmovně PČR, d) Senátu PČR, e) svému krajskému zastupitelstvu, f) svému obecnímu zastupitelstvu, p) starostovi Vaší obce či městské části, q) hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze), h) Ústavnímu soudu, i) Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, k) České národní bance, l) Úřadu pro ochranu osobních údajů, u) veřejným vysokým školám, m) Akademii věd České republiky?“ Varianty odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje.

Analýza z pohledu sociodemografických charakteristik ukázala, že se zvyšujícím se vzděláním, zlepšujícím se subjektivním hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti a s posunem na levoprávé škále politické orientace od levice k pravici roste důvěra v Akademii věd ČR a zároveň klesá podíl těch, kteří volí variantu „nevím“. Vyšší důvěru Akademii věd ČR vyjádřili také obyvatelé Prahy a ti, kdo používají internet.

Co se časového srovnání týká (viz graf 2), aktuální důvěra Akademii věd ČR je srovnatelná s rokem 2009 a výrazně vyšší než v letech 2012 a 2016. Ve všech výzkumech vždy alespoň pětina dotázaných nedokázala odpovědět a zvolila variantu „nevím“, přičemž vyšší podíl byl v letech 2012 a 2016 (29 %, resp. 27 %). Aktuálně vyjádřená nedůvěra k Akademii věd ČR je vůbec nejnižší za celé sledované období.

Graf 2: Důvěra v Akademii věd ČR (%) – časové srovnání

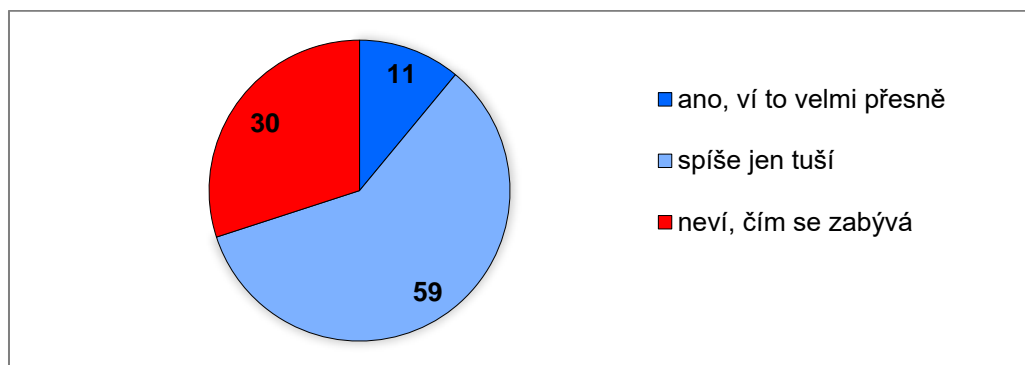

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

5. Povědomí o Akademii věd ČR

Další otázka se týkala toho, jestli dotázaní o Akademii věd ČR slyšeli a jestli vědí, čím se zabývá. Výzkum ukázal (viz graf 3), že naprostá většina dotázaných přinejmenším tuší, čím se Akademie věd ČR zabývá. Konkrétně o málo více než desetina (11 %) uvedla, že „to ví velmi přesně“ a téměř tři pětiny (59 %) dotázaných to „spíše jen tuší“. Na druhé straně zbývající necelá třetina (30 %) dotázaných „neví, čím se zabývá“ AV ČR.

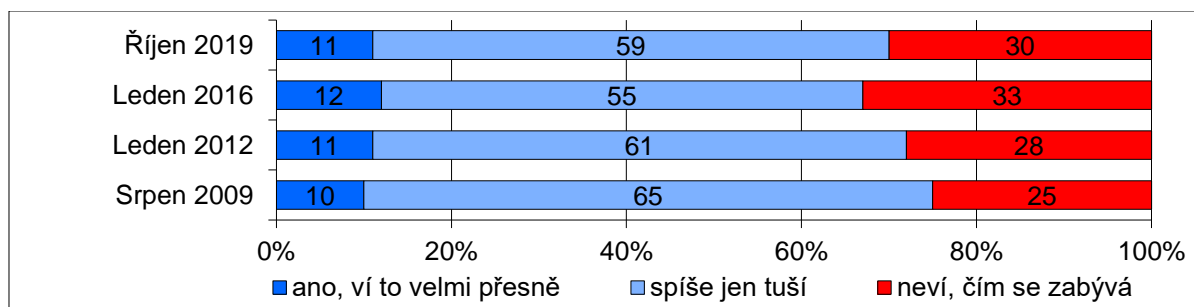
Graf 3: Čím se zabývá Akademie věd ČR? (%)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání, které nabízí graf 4, vidíme, že podíl těch, kteří alespoň tuší, čím se Akademie věd ČR zabývá mezi lety 2009 a 2016 mírně klesal a naopak narůstal podíl těch, kteří „neví, čím se zabývá“. Mezi lety 2016 a 2019 tento podíl naopak mírně vzrostl (o 4 procentní body). Podíl těch, kteří „ví velmi přesně“, čím se Akademie věd ČR zabývá, zůstává vyrovnaný na úrovni okolo 10 % dotázaných. Aktuální výsledky jsou statisticky srovnatelné s výzkumem z roku 2012.

Graf 4: Čím se zabývá Akademií věd ČR (%) – časové srovnání

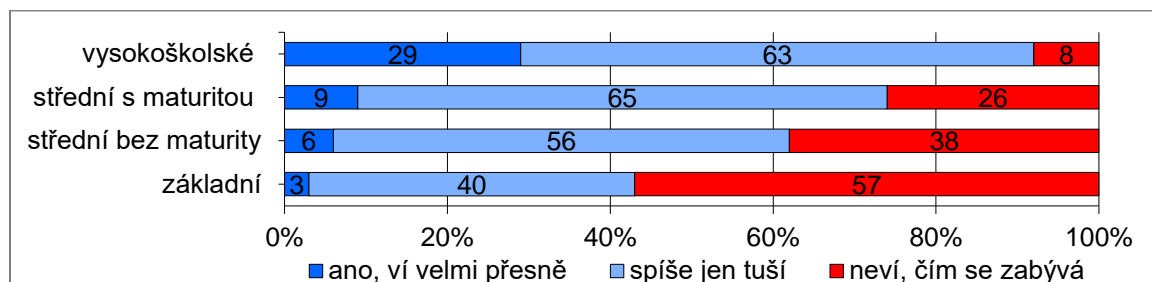
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Detailnější analýza z pohledu sociodemografických charakteristik ukázala, že míra znalosti náplně práce Akademie věd ČR souvisí především se vzděláním, když se zvyšujícím se vzděláním roste povědomí dotázaných o tom, čím se Akademie věd ČR zabývá (více viz graf 5). Statisticky významné rozdíly existují i z hlediska důvěry k AV ČR, deklarované životní úrovně a příjmu domácnosti, kraje, politické orientace a používání internetu. Konkrétně větší povědomí o činnosti Akademie věd ČR mají ti, kdo důvěřují AV ČR, dotázaní hodnotící životní úroveň své domácnosti jako dobrou, lidé s vyšším příjmem, uživatelé internetu a obyvatelé Prahy, Olomouckého a Jihomoravského kraje. Naopak obyvatelé Královéhradeckého a Moravskoslezského kraje, lidé nepoužívající internet a ti, kteří se na škále politické orientace řadí jednoznačně k levíci, častěji nevědí, čím se Akademie věd zabývá.

² Znění otázky: „Víte, čím se zabývá Akademie věd ČR? Ano, víte to velmi přesně, spíše jen tušíte, nebo nevíte, čím se zabývá?“

Graf 5: Povědomí o činnosti Akademie věd ČR podle nejvyššího dokončeného vzdělání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Dále jsme se všech respondentů pomocí otevřené otázky ptali, jestli znají nějaké konkrétní pracoviště Akademie věd ČR³. Cílem této otázky bylo zjistit, zda dotázaní skutečně znají nějaké konkrétní pracoviště Akademie věd ČR bez možnosti nápovědy v podobě předdefinovaných odpovědí, v tomto případě seznamu všech 54 pracovišť. Celkem jsme získali 1 180 odpovědí (každý respondent mohl uvést max. 2 odpovědi). Jak můžeme vidět z tabulky 1, která zobrazuje 10 nejčastějších odpovědí, velmi často se mezi nimi objevovala mimo jednotlivých pracovišť i konkrétní města v České republice (Praha, Brno či Ostrava). Z konkrétních pracovišť pak respondenti nejčastěji uváděli Sociologický ústav AV ČR (což může být ovlivněno tím, že výzkum realizovalo CVVM, které spadá pod Sociologický ústav AV ČR), Fyzikální ústav AV ČR či Knihovnu AV ČR. Alespoň jednou se v odpovědích respondentů objevilo 41 pracovišť Akademie věd ČR, nicméně většina dotázaných (61 %) na tuto otázku nedokázala odpovědět a zvolila variantu „nevím“. Na položenou otázku jsme rovněž dostali několik dalších odpovědí mimo konkrétní pracoviště Akademie věd ČR či města ČR, které spadají do kategorie „jiná odpověď“. Mezi nimi se nejčastěji objevovalo právě CVVM, výzkumy, věda a další, ale také obecné odpovědi jako humanitní či lékařské vědy, výzkum léčiv nebo inovace. Zajímavostí je, že v odpovědích se několikrát objevil i Statistický úřad.

Tabulka 1: Které konkrétní pracoviště Akademie věd ČR znáte?

	Četnost	Procenta
Praha	88	7,5
Sociologický ústav AV ČR	35	3,0
Fyzikální ústav AV ČR	25	2,1
Knihovna AV ČR	23	1,9
Archeologický ústav AV ČR	22	1,9
Brno	20	1,7
Astronomický ústav AV ČR	14	1,2
Biologické centrum AV ČR	13	1,1
Matematický ústav AV ČR	13	1,1
Neví	715	60,6
Jiná odpověď	212	17,9

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor, celkem 1 180 odpovědí.

Rovněž nás zajímalo, zda respondenti znají jméno nějaké osobnosti spojené v současnosti či v minulosti s Akademií věd ČR⁴. Jednalo se rovněž o otevřenou otázku, na kterou respondenti odpovídali bez možnosti výběru. V tabulce 2 jsou zobrazeny nejčastější odpovědi. Podobně jako v předchozí otázce na konkrétní pracoviště, tak i v případě konkrétních osobností naprostá většina (65 %) respondentů nezná žádnou konkrétní osobu spojenou v současnosti či minulosti s Akademií věd ČR. Pokud respondenti nějakou konkrétní osobu znali, tak nejčastěji uváděli Jiřího Drahoše (téměř

³ Znění otevřené otázky: „Které konkrétní pracoviště Akademie věd ČR znáte?“

⁴ Znění otevřené otázky: „Znáte jméno nějaké osobnosti spojené v současnosti či v minulosti s Akademií věd ČR? Pokud ano, prosím, uveďte ho.“

pětina dotázaných). Z dalších osobností pak např. Václava Pačese či Evu Zažímalovou, tedy současnou předsedkyni AV ČR. Kromě osobností uvedených v tabulce respondenti dále jednou uvedli dalších 32 různých jmen.

Tabulka 2: Osobnost spojená s Akademií věd ČR

	Četnost	Procenta
Jiří Drahoš	193	19,4
Václav Pačes	27	2,7
Eva Zažímalová	23	2,3
Helena Illnerová	17	1,7
Otto Wichterle	13	1,3
Jaroslav Heyrovský	10	1,0
Václav Klaus	8	0,8
Antonín Holý	6	0,6
Miloš Zeman	5	0,5
Jan Palouš	4	0,4
Rudolf Zahradník	4	0,4
Jiří Rusnok	4	0,4
Jiří Grygar	3	0,2
Robert Plaga	2	0,2
Milan Knížák	2	0,2
Vladimír Dlouhý	2	0,2
Václav Havel	2	0,2
Nezná žádné	644	64,6
Jiná odpověď	28	2,9

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor, 997 odpovědí.

Další otázka se týkala nynější situace, když jsme zjišťovali, zda respondenti vědí, kdo je v současnosti předsedou nebo předsedkyní Akademie věd ČR⁵. V případě této otázky jsme respondentům předložili seznam 9 jmen, ze kterého měli vybrat jméno současného předsedy nebo předsedkyně AV ČR. Výsledky ukazují (viz tabulku 3), že přibližně dvě třetiny (67 %) dotázaných neznají jméno současné předsedkyně Akademie věd ČR. Ze zbývajících odpovědí však respondenti nejčastěji uváděli správnou odpověď, tedy Evu Zažímalovou (14 %). Druhou nejvíce označovanou osobou byl předchozí předseda Jiří Drahoš (8 %).

Tabulka 3: Kdo je v současnosti předsedou/předsedkyní Akademie věd ČR?

	Četnost	Procenta
Eva Zažímalová	143	14,0
Jiří Drahoš	83	8,1
Hana Illnerová	31	3,0
Vladimír Dlouhý	24	2,4
Václav Pačes	22	2,2
Jiří Rusnok	14	1,4
Tomáš Zima	10	1,0
Karel Havlíček	6	0,6
Robert Plaga	6	0,6
NEVÍ	682	66,7

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

⁵ Znění otázky: „Víte, kdo je v současnosti předsedou nebo předsedkyní Akademie věd ČR? Vyberte, prosím, jméno z následujícího seznamu: možné odpovědi v tabulce 3.“

V rámci výzkumu CVVM zjišťovalo i důvěru vrcholným politikům, mezi které byla zařazena i současná předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová. Ve shodě s předchozími výsledky se potvrdilo (viz tabulku 4), že naprostá většina současnou předsedkyni nezná (66 %) a další necelá desetina (8 %) se nedokázala rozhodnout, zda jí důvěřuje nebo nedůvěřuje a uvedla možnost „nevím“. Co se týká konkrétní důvěry či nedůvěry, tak podíly jsou relativně vyrovnané, když 11 % uvedlo, že předsedkyni AV ČR Evě Zažímalové „spíše důvěřuje“ a 15 % že ji „spíše nedůvěřuje“.

Tabulka 4: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/-	Nedůvěra +/-	Nezná	Neví	Index * Důvěra/nedůvěra
Rychetský	46	32	14	8	+14
Zeman	45	48	2	5	-3
Babiš	42	53	1	4	-11
Schillerová	38	34	20	8	+4
Kubera	35	29	26	10	+6
Maláčová	35	37	18	10	-2
Rusnok	33	39	15	13	-6
Zaorálek	32	52	8	8	-20
Benešová	31	44	15	10	-13
Hamáček	29	49	13	9	-20
Šabatová	28	35	27	10	-7
Faltýnek	28	48	16	8	-20
Vojtěch	26	31	34	9	-5
Vondráček	25	32	34	9	-7
Brabec	22	35	32	11	-13
Plaga	21	28	39	12	-7
Dostálová	20	32	37	11	-12
Petříček	19	30	41	10	-11
Farský	19	34	38	9	-15
Fiala R.	19	40	30	11	-21
Metnar	17	25	48	10	-8
Michálek	17	30	45	8	-13
Toman	17	31	41	11	-14
Stanjura	17	40	32	11	-23
Havlíček	16	23	49	12	-7
Kováčik	15	32	43	10	-17
Kalousek	15	78	3	4	-63
Bartošek	14	35	41	10	-21
Chvojka	12	25	53	10	-13
Kremlík	11	22	57	10	-11
Zažímalová	11	15	66	8	-4

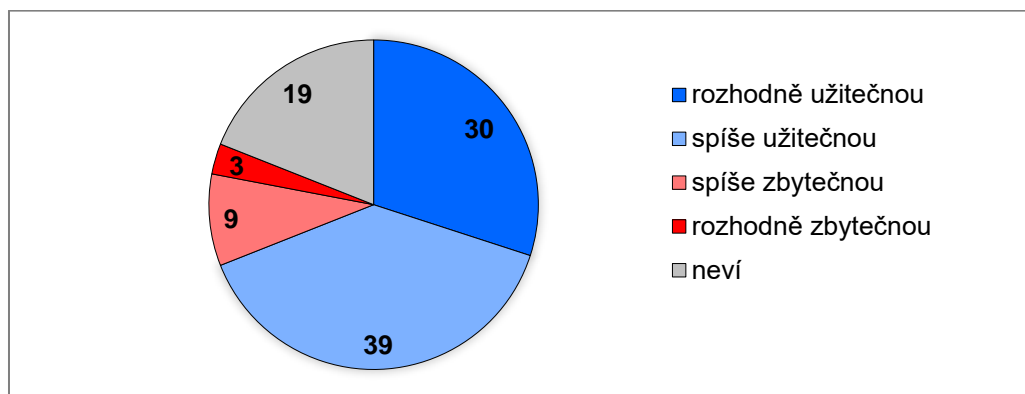
* Rozdíl kladných a záporných odpovědí.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

6. Užitečnost Akademie věd ČR

Ve výzkumu byla dále respondentům položena otázka⁶, zda je podle jejich názoru Akademie věd ČR pro Českou republiku užitečnou, nebo zbytečnou institucí. Dle výsledků v grafu 6 je patrné, že přesvědčení o užitečnosti Akademie věd ČR je mezi respondenty velmi vysoké. Více než dvě třetiny (69 %) dotázaných považují Akademii věd ČR za užitečnou instituci pro ČR, když necelá třetina (30 %) ji označila za „rozhodně užitečnou“ a téměř dvě pětiny (39 %) za „spíše užitečnou“. Opačný názor, tedy že Akademie věd ČR představuje pro ČR zbytečnou instituci, zastává o málo více než desetina (12 %) dotázaných, z toho 9 % si to myslí spíše a 3 % rozhodně. Zbývající téměř pětina (19 %) dotázaných nemá na tuto otázku jasnou odpověď či názor a volí proto variantu „nevím“.

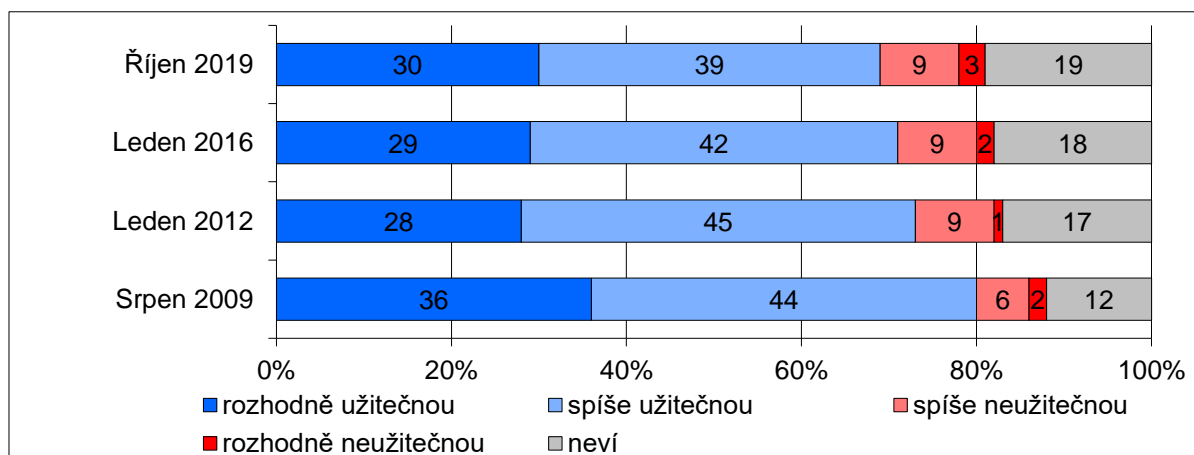
Graf 6: Je Akademie věd ČR užitečnou nebo zbytečnou institucí? (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání, které zobrazuje graf 7, plyne, že od roku 2009 postupně klesá podíl těch, kteří považují Akademii věd ČR za užitečnou instituci pro Českou republiku (celkem o 11 procentních bodů) a naopak vzrůstá podíl těch, kteří v tom nemají jasno a volí variantu „nevím“ (celkem o 7 procentních bodů). Výsledky aktuálního výzkumu jsou ovšem statisticky srovnatelné s výzkumem z ledna 2016. Podíl těch, kteří pokládají Akademii věd ČR za zbytečnou instituci, zůstává relativně stabilní a ve všech výzkumech se pohybuje na úrovni kolem desetiny dotázaných.

Graf 7: Je Akademie věd ČR užitečnou nebo zbytečnou institucí? – časové srovnání (%)

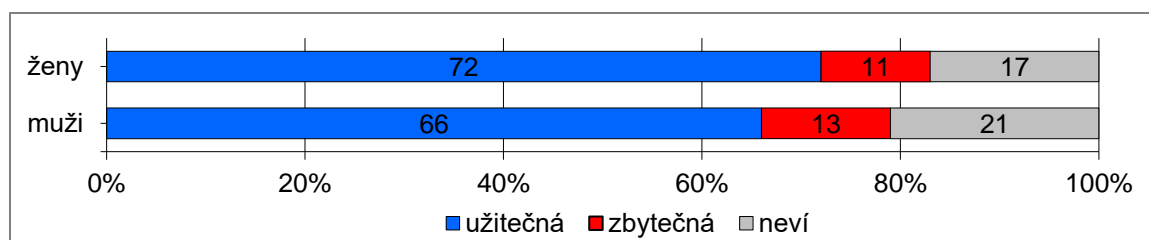

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

⁶ Znění otázky: „Je podle Vás Akademie věd ČR pro Českou republiku užitečnou, nebo zbytečnou institucí?“ Varianty odpovědí: rozhodně užitečnou, spíše užitečnou, spíše zbytečnou, rozhodně zbytečnou.

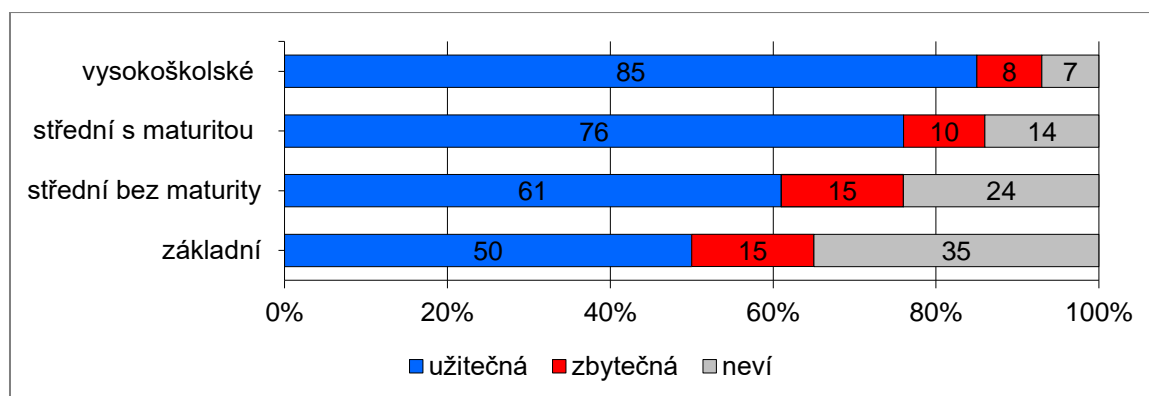
Detailnější analýza z pohledu sociodemografických a dalších charakteristik ukázala na rozdíly ve vnímání užitečnosti či zbytečnosti Akademie věd ČR pro Českou republiku z hlediska důvěry v ní, dále pak pohlaví, vzdělání, životní úroveň, politické orientace, kraje a používání internetu. Konkrétně Akademii věd ČR za užitečnou instituci pro ČR častěji považují ti, kdo jí důvěřují, ženy, lidé hlásící se k pravému středu či pravici a uživatelé internetu. Názor, že Akademie věd ČR je užitečnou institucí, dále roste se zvyšujícím se vzděláním dotázaných a se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti. Z hlediska kraje je vhodné upozornit na velkou variabilitu v odpovědích „nevím“, která se pohybuje od 5 % v Praze po 30 % ve Středočeském kraji (více viz grafy 8 až 13).

Graf 8: Užitečnost Akademie věd ČR podle pohlaví (%)

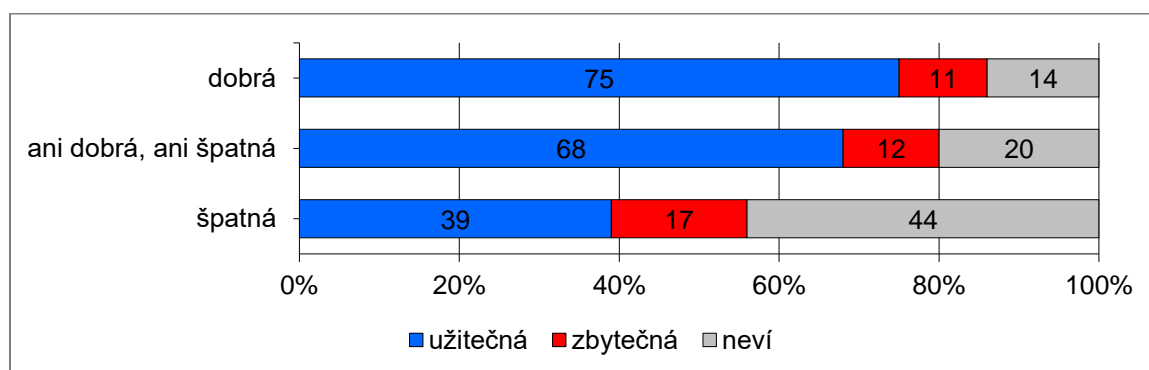
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 9: Užitečnost Akademie věd ČR podle nejvyššího dosaženého vzdělání (%)

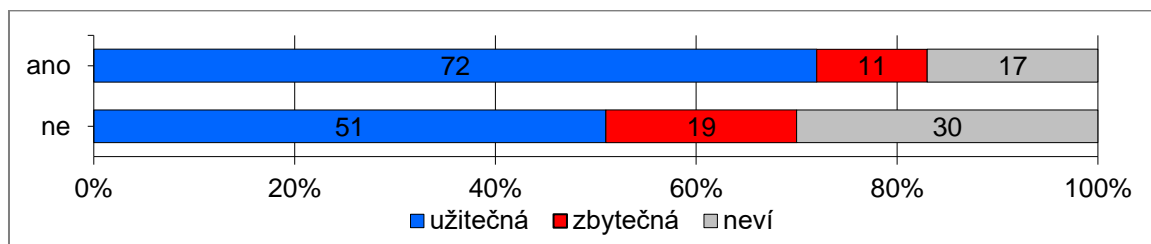
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 10: Užitečnost Akademie věd ČR podle subjektivního hodnocení životní úrovně vlastní domácnosti (%)

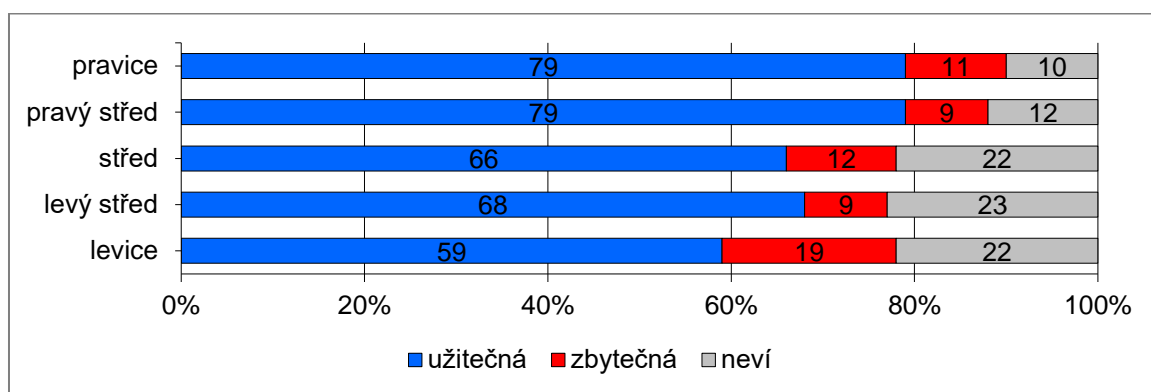
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 11: Užitečnost Akademie věd ČR podle používání internetu (%)

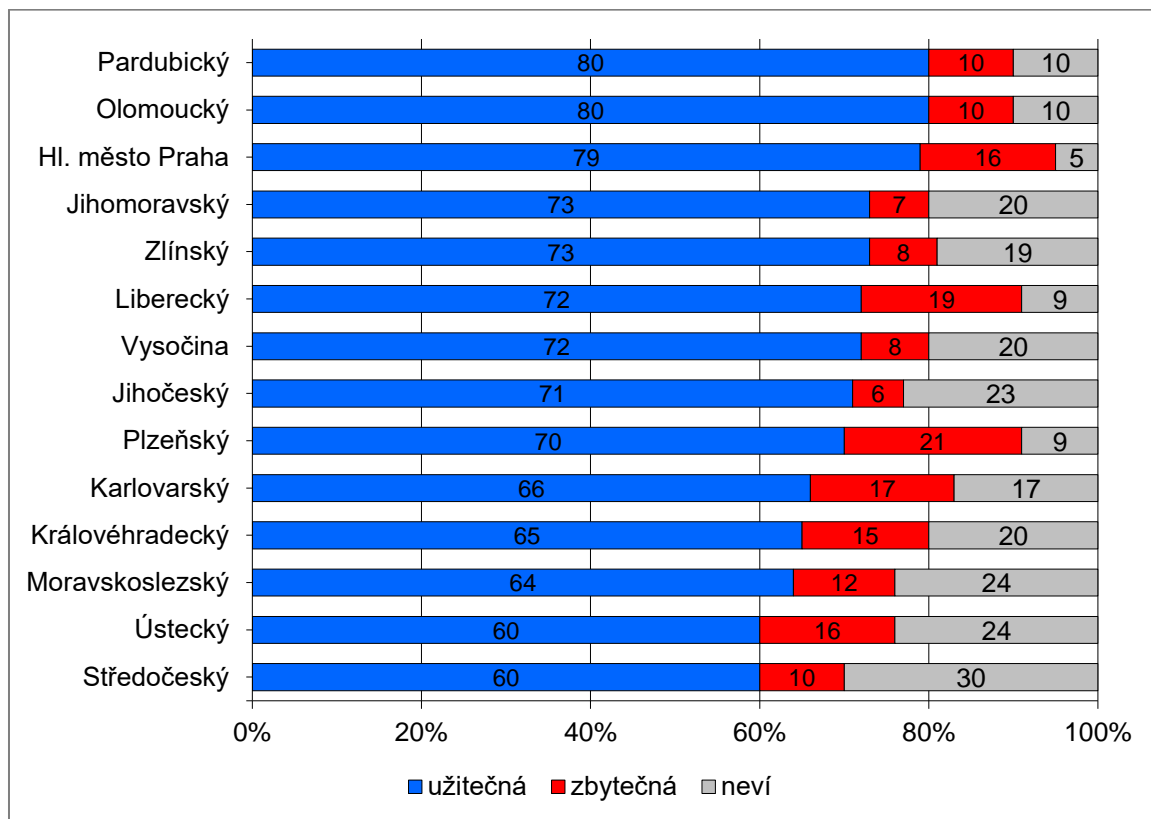
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 12: Užitečnost Akademie věd ČR podle politické orientace (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 13: Užitečnost Akademie věd ČR podle kraje (%)

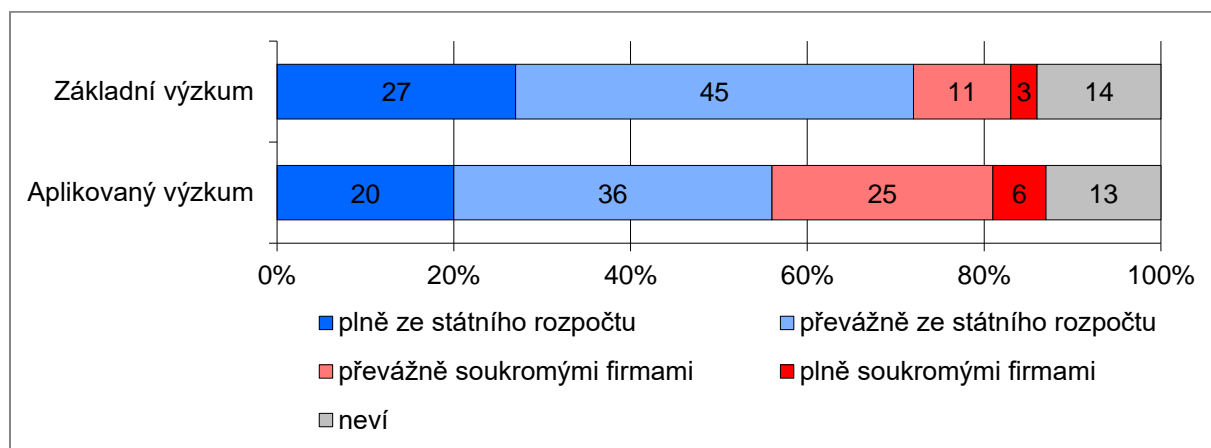
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

7. Financování Akademie věd ČR

V další části výzkumu jsme zjišťovali názory respondentů na financování Akademie věd ČR. Ve vědě existují dvě oblasti výzkumu: tzv. *základní výzkum*, který zejména rozšiřuje poznání o světě, v němž žijeme a tzv. *aplikovaný výzkum*, který využívá poznatky základního výzkumu a převádí je do praxe, například při výrobě nových přístrojů, léků nebo zboží. Zajímá nás názor respondentů na to, do jaké míry mají být tyto dvě oblasti vědeckého výzkumu financovány ze státního rozpočtu a do jaké míry soukromými firmami⁷.

Z grafu 14 můžeme vidět, že názory dotázaných na způsob financování obou oblastí se trochu liší, nicméně v obou případech nadpoloviční většina zastává názor, že by měly být v určité míře financovány ze státního rozpočtu. V případě základního výzkumu tento názor zastávají necelé tři čtvrtiny (72 %) dotázaných, z toho více než čtvrtina (27 %) se domnívá, že by měl být základní výzkum financován ze státního rozpočtu „plně“ a 45 % „převážně“. Aplikovaný výzkum by ze státního rozpočtu hradila více než polovina (56 %) dotázaných, z toho pětina (20 %) „plně“ a 36 % „převážně“. Soukromé firmy by dle názoru respondentů měly více financovat aplikovaný než základní výzkum. Konkrétně v případě aplikovaného výzkumu si to myslí necelá třetina (31 %) dotázaných (6 % „plně“ soukromými firmami, 25 % „převážně“), v případě základního výzkumu pouze 14 % (3 % „plně“ soukromými firmami, 11 % „převážně“). Zbývající přibližně sedmina respondentů v obou případech nedokázala na tuto otázku odpovědět a zvolila proto odpověď „nevím“.

Graf 14: Financování oblastí výzkumu (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak se názory respondentů na financování oblastí výzkumu vyvíjely v průběhu času, dokládá tabulka 5. Z ní můžeme vyčíst, že názory respondentů zůstávají relativně stabilní (především co se týká základního výzkumu), když v názorech na financování základního výzkumu došlo ke statisticky významné změně pouze mezi roky 2009 a 2012. V případě financování základního výzkumu tak dlouhodobě výrazně převažuje názor, že by měl být financován ze státního rozpočtu (okolo 70 % dotázaných) a nikoliv soukromými firmami (ty upřednostňuje dlouhodobě okolo 15 % dotázaných).

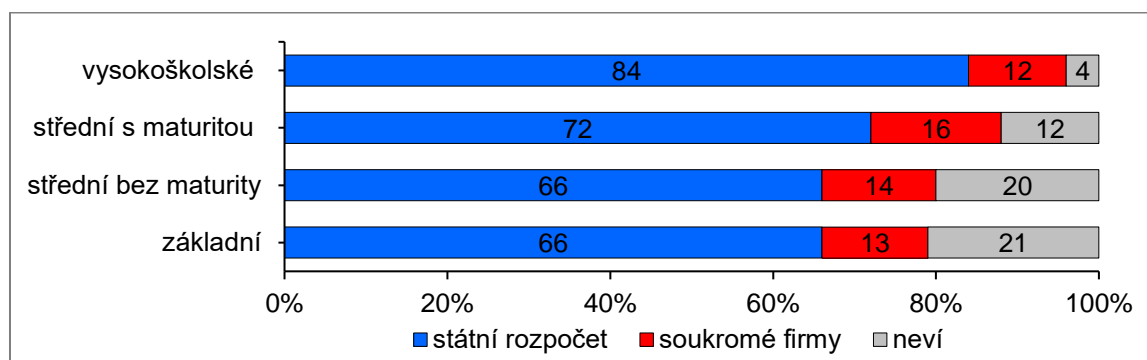
V porovnání s předchozím výzkumem z roku 2016 došlo v aktuálním šetření k významnému nárůstu (o 8 procentních bodů) podílu těch, podle kterých by měl být aplikovaný výzkum financovaný ze státního rozpočtu na dosud nejvyšší úroveň (56 %) a naopak k poklesu (o 10 procentních bodů) podílu těch, kteří preferují jeho financování soukromými firmami na dosud nejnižší úroveň (31 %).

⁷ Znění otázky: „Ve vědě existují dvě oblasti: tzv. základní výzkum, který zejména rozšiřuje poznání o světě, v němž žijeme; a tzv. aplikovaný výzkum, který využívá poznatky základního výzkumu a převádí je do praxe například při výrobě nových přístrojů, léků nebo zboží. Do jaké míry mají být podle Vás tyto dvě oblasti vědeckého výzkumu financovány ze státního rozpočtu a do jaké míry soukromými firmami?“ Varianty odpovědí: plně ze státního rozpočtu, převážně ze státního rozpočtu, převážně soukromými firmami, plně soukromými firmami.

Tabulka 5: Financování oblastí výzkumu – časové srovnání (%)

	Státní rozpočet / soukromé firmy			
	8/2009	1/2012	1/2016	10/2019
Základní výzkum	76/13	70/17	71/17	72/14
Aplikovaný výzkum	45/44	51/38	48/41	56/31

Detailnější analýza odhalila, že názor respondentů na financování oblastí výzkumu se liší dle různých charakteristik. Konkrétně v případě základního výzkumu existují rozdíly dle vzdělání, životní úrovně domácnosti, příjmu, kraje, politické orientace, používání internetu a dalších otázek týkajících se AV ČR, přičemž hlavním rozdílem je procentuální rozložení odpovědí v případě financování ze státního rozpočtu a možnosti „nevím“. Tento rozdíl názorně dokládá (graf 15), když s rostoucím vzděláním zároveň roste názor, že by základní výzkum měl být financován ze státního rozpočtu a naopak klesá podíl těch, kteří nevědí. Podobně je to i v případě životní úrovně domácnosti a v případě politické orientace při posunu od levice k pravici. Více zastánců financování základního výzkumu ze státního rozpočtu najdeme také mezi těmi, kteří důvěřují AV ČR a považují ji za užitečnou instituci pro Českou republiku.

Graf 15: Financování základního výzkumu podle nejvyššího dosaženého vzdělání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

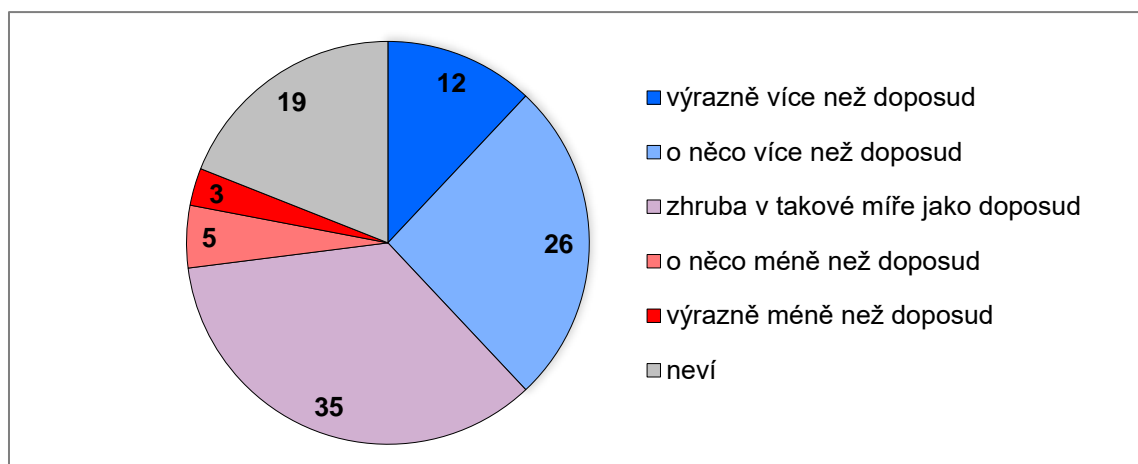
Co se týká aplikovaného výzkumu, názory na jeho financování se liší dle vzdělání, životní úrovně domácnosti, příjmu, kraje, politické orientace a dalších otázek týkajících se AV ČR. Hlavním rozdílem je v tomto případě procentuální rozložení v případě financování soukromými firmami a možnosti „nevím“, kterou častěji volí dotázaní s nižším vzděláním, lidé se špatnou životní úrovní vlastní domácnosti, nižším příjmem a obyvatelé Zlínského kraje.

Další otázka⁸ se týkala osobního názoru respondentů na to, jak má být Akademie věd ČR v budoucnu ze státního rozpočtu financována – zdali více, stejně či méně než doposud. Z grafu 16 můžeme vidět, že podle téměř dvou pětín (38 %) dotázaných by Akademie věd ČR měla být ze státního rozpočtu v budoucnu financována více než doposud, když 12 % si myslí že „výrazně více než doposud“ a 26 % že „o něco více než doposud“. Opačný názor, tedy že by Akademie věd ČR měla být ze státního rozpočtu financována méně než doposud, zastává pouze necelá desetina (8 %) dotázaných, z toho podle 3 % by měla být financována „výrazně méně“ a podle 5 % „o něco méně“. Přibližně třetina (35 %) dotázaných je pro zachování současného stavu, když uvádí, že by Akademie věd ČR v budoucnu měla být ze státního rozpočtu financována „zhruba v takové míře jako doposud“. Zbývající téměř pětina (19 %) nedokázala na tuto otázku odpovědět a uvedla proto možnost „nevím“.

⁸ Znění otázky: „Podle Vašeho osobního názoru má být Akademie věd ČR v budoucnu ze státního rozpočtu financována: výrazně více než doposud, o něco více než doposud, zhruba v takové míře jako doposud, o něco méně než doposud, výrazně méně než doposud.“

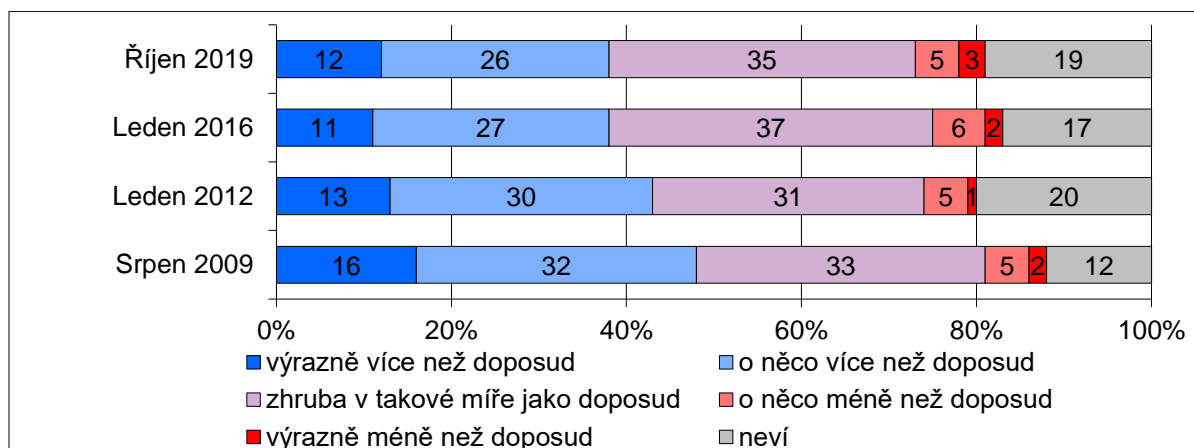
Graf 16: Názor na budoucí financování Akademie věd ČR ze státního rozpočtu (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání vidíme (viz graf 17), že v porovnání s výzkumem z ledna 2016 nedošlo v rozložení názoru respondentů na budoucí financování Akademie věd ČR ze státního rozpočtu k žádným statisticky významným posunům. Z grafu je dále patrné, že od roku 2009 do roku 2016 postupně klesal podíl těch, kteří se domnívají, že by Akademie věd ČR měla být v budoucnu ze státního rozpočtu financována více než doposud. Podíl odpůrců navyšování finančních prostředků, tedy těch, kteří by v budoucnu financovali Akademii věd ČR ze státního rozpočtu méně než doposud je ve všech výzkumech vyrovnaný v úrovni okolo 7 % dotázaných. V podílu respondentů, kteří by ponechali financování na stávající úrovni, došlo ke statisticky významnému posunu pouze mezi roky 2012 a 2016, jinak podíl zůstává relativně stabilní v úrovni okolo 35 %. Podíl těch, kteří v této otázce „neví“ se pohybuje v rozmezí od 12 % do 20 %.

Graf 17: Názor na budoucí financování AV ČR ze státního rozpočtu – časové srovnání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

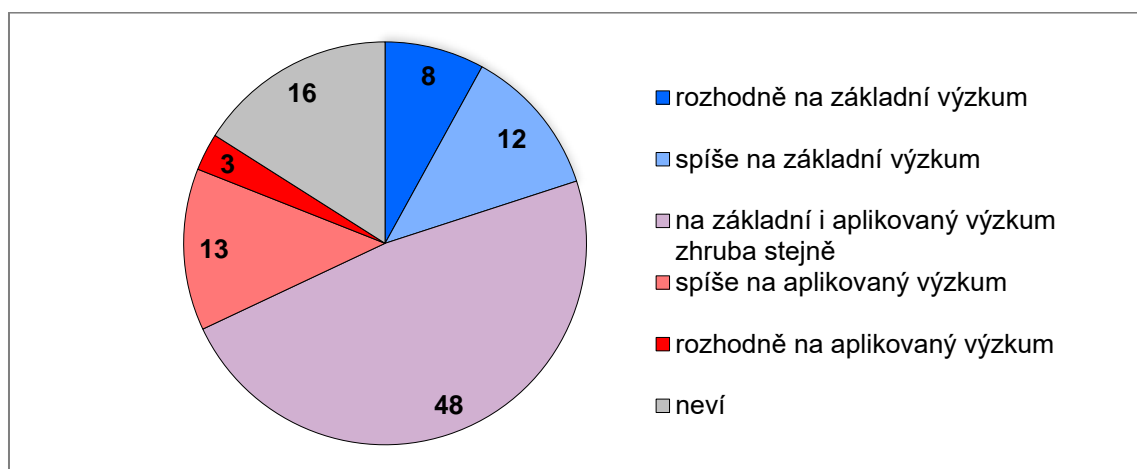
Detailnější analýza ukázala na rozdíly v názorech na budoucí financování Akademie věd ČR ze státního rozpočtu z hlediska stejných charakteristik jako v případě předchozích otázek. Konkrétně se zvyšujícím se vzděláním, rostoucí životní úrovní domácnosti a zvyšujícím se příjmem domácnosti roste názor, že by Akademie věd ČR v budoucnu měla být více financována ze státního rozpočtu, ale zároveň klesá podíl odpovědí „nevím“. Názor, že by v budoucnu měla být AV ČR ze státního rozpočtu financována více než doposud, se také častěji objevil u respondentů, kteří Akademii věd ČR vyjádřili důvěru a kteří ji považují za užitečnou instituci pro ČR.

8. Zaměření a poslání Akademie věd ČR

Respondentům jsme rovněž položili několik otázek týkajících se toho, na co by se podle jejich názoru Akademie věd ČR měla zaměřovat, resp. na jakou oblast vědeckého výzkumu (zda na základní či aplikovaný výzkum nebo na obojí) a jaké by mělo být její poslání.

Téměř polovina (48 %) dotázaných se domnívá, že by se Akademie věd ČR měla na základní i aplikovaný výzkum zaměřit zhruba stejně. Názor respondentů na to, zda by se Akademie věd ČR měla zaměřit pouze na základní nebo pouze na aplikovaný výzkum je téměř vyrovnaný, nicméně o málo více respondentů preferuje její zaměření na základní výzkum (20 %, z toho 8 % rozhodně a 12 % spíše) oproti výzkumu aplikovanému (16 %, z toho 3 % rozhodně a 13 % spíše). Zbývajících 16 % dotázaných nedokázalo vybrat odpověď a zvolilo variantu „nevím“.

Graf 18: Na jakou oblast vědeckého výzkumu by se Akademie věd ČR měla zaměřit? (%)⁹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Názory na zaměření Akademie věd ČR se liší z hlediska pohlaví, vzdělání, kraje, životní úrovně domácnosti, příjmu, politické orientace, užívání internetu a dalších otázek týkajících se AV ČR. Pro zaměření na základní výzkum jsou častěji dotázaní z Olomouckého kraje, naopak aplikovaný výzkum preferují častěji obyvatelé Vysočiny a lidé hodnotící životní úroveň své domácnosti jako špatnou. Názor, že by se Akademie věd ČR měla na základní i aplikovaný výzkum zaměřovat zhruba stejně, se častěji objevil u lidí se středoškolským vzděláním s maturitou a vysokoškolsky vzdělaných, obyvatel Karlovarského, Plzeňského a Ústeckého kraje a těch, kteří se škále levopravé politické orientace řadí ke středu či pravici. Největší rozdíly jsou však v zastoupení kategorie „nevím“, kterou častěji volí ženy, lidé ve věku 15 až 19 let, dotázaní se základním či středním vzděláním bez maturity nebo vyučení, respondenti hodnotící životní úroveň své domácnosti jako špatnou, levicově orientovaní, lidé, kteří nepoužívají internet, a ti, kteří neví, čím se zabývá Akademie věd ČR.

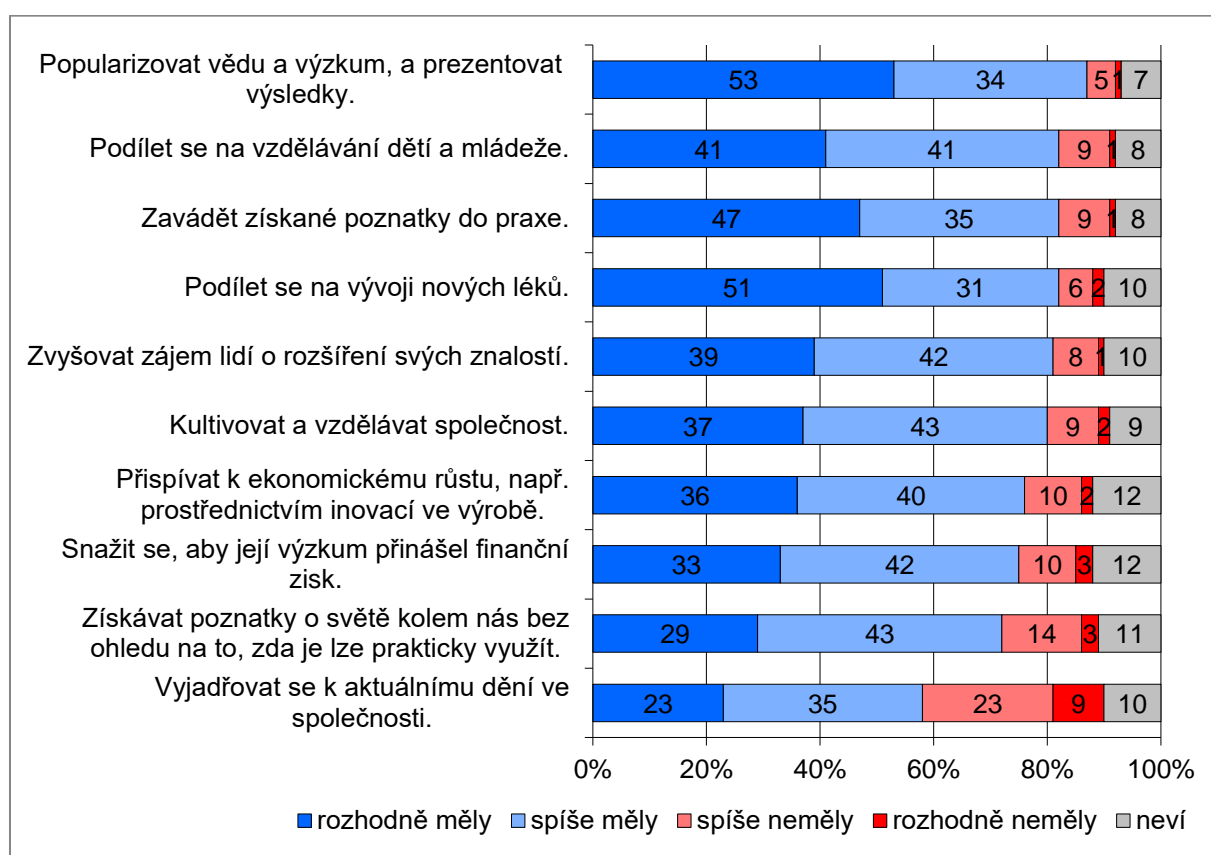
V tomto bloku jsme dále pomocí baterie otázek¹⁰ zjišťovali názor respondentů na to, jaké by podle jejich názoru mělo být poslání Akademie věd ČR. Respondentům jsme konkrétně předložili deset výroků, u kterých vždy měli rozhodnout, zda by podle nich měly nebo neměly být poslání Akademie věd ČR. Výsledky zobrazuje následující graf 19.

⁹ Znění otázky: „A na kterou oblast vědeckého výzkumu by se podle Vašeho názoru měla Akademie věd ČR více zaměřit: rozhodně na základní výzkum, spíše na základní výzkum, na základní i aplikovaný výzkum zhruba stejně, spíše na aplikovaný výzkum, rozhodně na aplikovaný výzkum.“

¹⁰ Znění otázky: „Měly by, nebo neměly by být následující věci poslání Akademie věd ČR? a) Přispívat k ekonomickému růstu např. prostřednictvím inovací ve výrobě., b) Podílet se na vzdělávání dětí a mládeže., c) Získávat poznatky o světě kolem nás bez ohledu na to, zda je lze prakticky využít., d) Snažit se, aby její výzkum přinášel finanční zisk., e) Zavádět získané poznatky do praxe., f) Vyjadřovat se k aktuálnímu dění ve společnosti., g) Kultivovat a vzdělávat společnost., h) Podílet se na vývoji nových léků., i) Zvyšovat zájem lidí o rozšíření svých znalostí., j) Popularizovat vědu a výzkum, a prezentovat výsledky. „Varianty odpovědí: rozhodně měly, spíše měly, spíše neměly, rozhodně neměly.“

Jak můžeme vidět, se všemi výroky souhlasí vždy nadpoloviční většina dotázaných. Nejvíce respondentů se přiklání k názoru, že by hlavním posláním Akademie věd ČR měla být popularizace vědy a výzkumu a prezentace výsledků, ke které se přiklonilo téměř devět desetin (87 %) dotázaných a pouze přibližně dvacetina (6 %) má opačný názor, tedy že by tato aktivita neměla být posláním AV ČR. Mezi další důležitá poslání Akademie věd ČR by dle více než čtyř pětín (82 %) dotázaných mělo patřit podílení se na vzdělávání dětí a mládeže, na vývoji léků a zavádění získaných poznatků do praxe (opačný názor zastává přibližně desetina dotázaných). Srovnatelný podíl respondentů se rovněž domnívá, že by se AV ČR měla zaměřovat na zvyšování zájmu lidí o rozšíření svých znalostí (81 %) a na kultivaci a vzdělávání společnosti (80 %). Přibližně tři čtvrtiny dotázaných uvedly, že by posláním Akademie věd ČR mělo být přispívat k ekonomickému růstu např. prostřednictvím inovací ve výrobě (76 %), snažit se, aby její výzkum přinášel finanční zisk (75 %), a získávat poznatky o světě kolem nás bez ohledu na to, zda je lze prakticky využít (72 %). Nejméně lidí si myslí, že by posláním Akademie věd ČR mělo být také vyjadřování se k aktuálnímu dění ve společnosti, se kterým souhlasí téměř tři pětiny (58 %) dotázaných a nesouhlasí přibližně třetina (32 %).

Graf 19: Poslání Akademie věd ČR (%)¹¹

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle souhlasu (součet odpovědí „rozhodně měly“ a „spíše měly“).

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹¹ Znění otázky: „Měly by, nebo neměly by být následující věci posláním Akademie věd ČR? a) Přispívat k ekonomickému růstu např. prostřednictvím inovací ve výrobě., b) Podílet se na vzdělávání dětí a mládeže., c) Získávat poznatky o světě kolem nás bez ohledu na to, zda je lze prakticky využít., d) Snažit se, aby její výzkum přinášel finanční zisk., e) Zavádět získané poznatky do praxe., f) Vyjadřovat se k aktuálnímu dění ve společnosti., g) Kultivovat a vzdělávat společnost., h) Podílet se na vývoji nových léků., i) Zvyšovat zájem lidí o rozšíření svých znalostí., j) Popularizovat vědu a výzkum, a prezentovat výsledky.“ Varianty odpovědí: rozhodně měly, spíše měly, spíše neměly, rozhodně neměly.

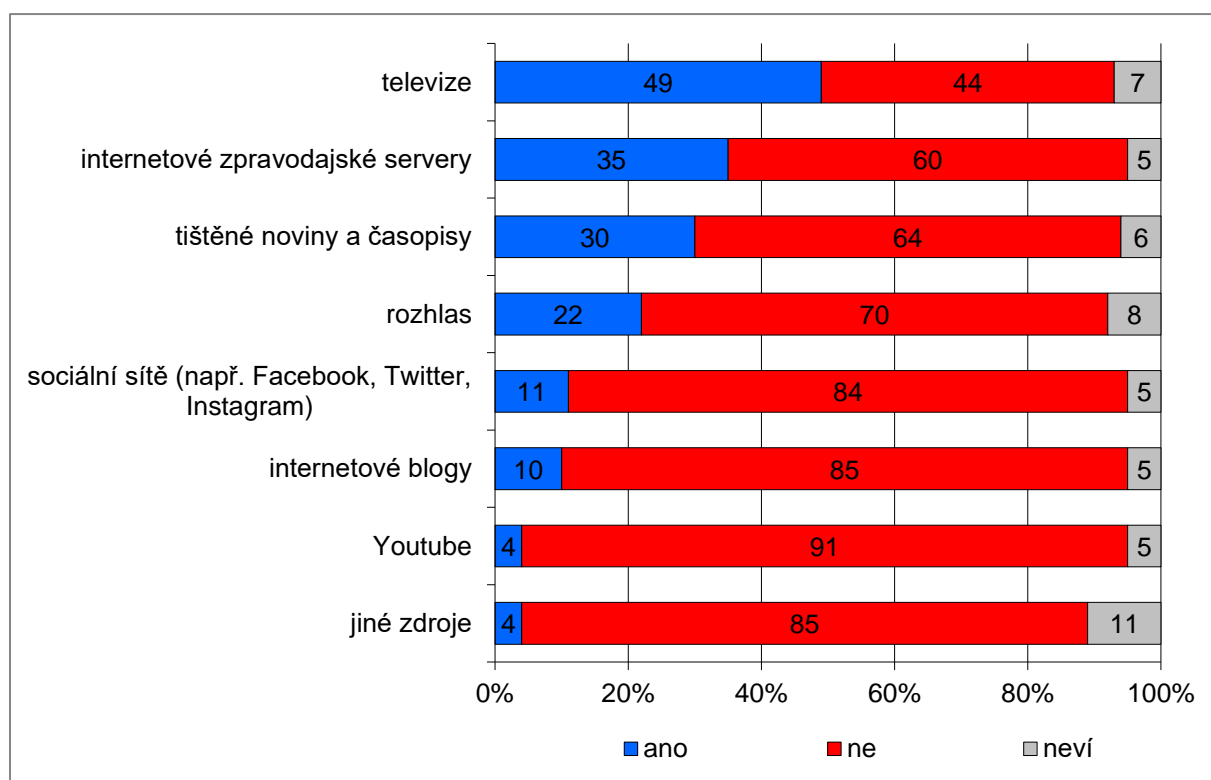
9. Zdroj informací o Akademii věd ČR a jejích aktivitách

Další otázkou jsme zjišťovali, odkud dotázaní získávají informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách¹².

Z grafu 20 je patrné, že naprostá většina dotázaných z uvedených zdrojů informace o Akademii věd ČR nečerpá, což koresponduje s výsledky uvedenými v předchozí části této zprávy, tedy že o Akademii věd ČR jako instituci velká část dotázaných nemá mnoho informací a neví, čím se zabývá.

Téměř polovina (49 %) respondentů získává informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách z televize a jde tak o nejčastější zdroj informací. U ostatních zdrojů již více či méně převažuje negativní odpověď „ne“. Z těchto ostatních zdrojů respondenti nejvíce uváděli internetové zpravodajské servery (35 %), tištěné noviny a časopisy (30 %) a rozhlas (22 %). Přibližně desetina rovněž uvedla jako zdroj informací sociální sítě (11 %) a internetové blogy (10 %). Pouze velmi malý podíl respondentů čerpá informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách z Youtube či jiných zdrojů (shodně 4 %). V případě jiných zdrojů se nejčastěji objevovala odpověď známí, přátelé, kolegové či někdo z rodiny.

Graf 20: Zdroje informací o Akademii věd ČR (%)

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle odpovědi „ano“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

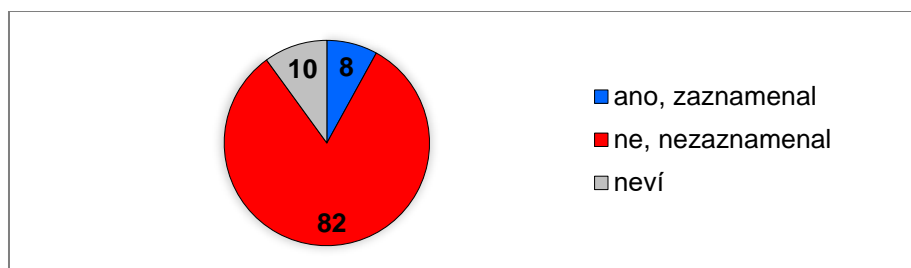
¹² Znění otázky: „Získáváte někdy informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách z následujících zdrojů: a) z televize, b) z tištěných novin a časopisů, c) z rozhlasu, d) z internetových zpravodajských serverů, e) z internetových blogů, f) ze sociálních sítí (např. Facebook, Twitter, Instagram), g) Youtube, h) z jiných zdrojů.“ Varianty odpovědí: ano, ne.

10. Povědomí a účast na akcích/aktivitách Akademie věd ČR

Akademie věd ČR pravidelně organizuje různé akce a aktivity, o kterých informuje v různých zdrojích, na které jsme se detailněji zaměřovali v předchozí části této závěrečné zprávy. V této části nás zajímalo, zda respondenti v poslední době zaznamenali nějakou akci nebo aktivitu Akademie věd ČR určenou pro veřejnost¹³ a pokud ano, o jakou akci či aktivitu se jednalo.

Z výsledků v grafu 21, můžeme vidět, že více než čtyři pětiny (82 %) dotázaných žádnou akci či aktivitu AV ČR pro veřejnost v poslední době nezaznamenaly. Někou akci či aktivitu tak zaznamenala pouze necelá desetina (8 %) dotázaných. Zbývající desetina (10 %) zvolila možnost „nevím“.

Graf 21: Povědomí o akci či aktivitě Akademie věd v ČR v poslední době (%)

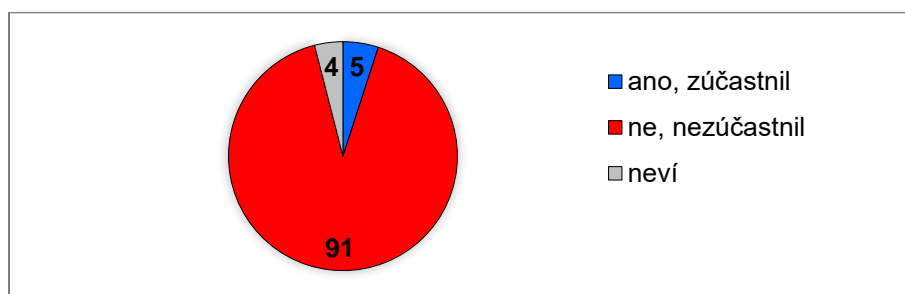

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Těm, kteří nějakou akci či aktivitu Akademie věd ČR v poslední době zaznamenali, jsme dále položili otevřenou otázku, ve které měli vlastními slovy vyjádřit, o jakou akci či aktivitu se jednalo¹⁴. Mezi odpověďmi se nejvíce objevovaly následující akce či aktivity: výzkumy veřejného mínění, Noc vědců, Festival vědy, Veletrh vědy, nanotechnologie či vývoj nových léků na rakovinu.

V rámci výzkumu nás dále zajímalo, zda se respondenti nějaké konkrétní akce pořádané Akademií věd ČR sami někdy zúčastnili¹⁵. Jak můžeme vidět v grafu 22, pouze dvacetina (5 %) respondentů uvedla, že se zúčastnila nějaké akce pořádané Akademií věd ČR, více než devět desetin (91 %) se žádné akce nezúčastnilo a zbývající 4 % dotázaných nedokázaly odpovědět a zvolily možnost „nevím“.

Graf 22: Účast na akci pořádané Akademií věd ČR (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Někaké akce pořádané Akademií věd ČR se častěji zúčastnili lidé s vysokoškolským vzděláním, obyvatelé Prahy a Olomouckého kraje, vyšší odborníci zaměstnanci a ti, kdo používají internet.

¹³ Znění otázky: „Zaznamenal jste v poslední době nějakou akci nebo aktivitu Akademie věd ČR pro veřejnost? Ano, zaznamenal, ne nezaznamenal.“

¹⁴ Znění otevřené otázky: „O jakou akci nebo aktivitu se jednalo? Pokud nevíte přesný název, zkuste akci aspoň popsat (téma, typ akce apod.)?“

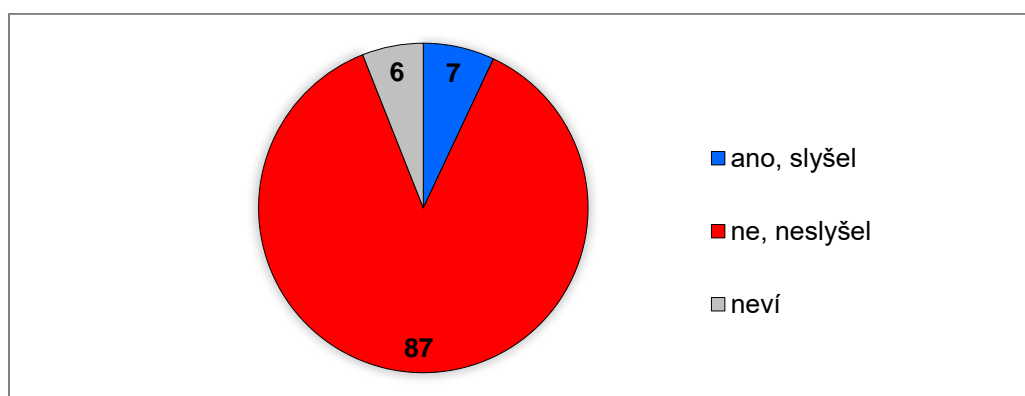
¹⁵ Znění otázky: „Zúčastnil jste se někdy nějaké akce pořádané Akademií věd ČR? Ano, zúčastnil, ne, nezúčastnil.“

11. Povědomí o Strategii AV21

V poslední části výzkumu jsme se věnovali Strategii AV21, která je významným projektem Akademie věd ČR, který vznikl v roce 2015 a jehož motto zní: „Špičkový výzkum ve veřejném zájmu“. Cílem tohoto projektu je řešit problémy a výzvy, kterým čelí současná společnost. Strategie AV21 zahrnuje celkem 18 výzkumných programů. V rámci tohoto výzkumu jsme konkrétně zjišťovali, zdali respondenti pojem Strategie AV21 někdy slyšeli¹⁶ a pokud ano, tak kde se s ním setkali¹⁷.

Výsledky v grafu 23 jasně ukazují, že naprostá většina dotázaných pojem Strategie AV21 nikdy neslyšela (87 %), což lze v souvislosti s předchozími zjištěními uvedenými dříve v této zprávě předpokládat. Povědomí o pojmu Strategie AV21 deklarovala pouze necelá desetina (7 %) dotázaných, tedy 76 respondentů. Právě těchto respondentů jsme se dále ptali, kde se s informacemi o Strategii AV21 setkali (viz graf 24).

Graf 23: Povědomí o pojmu Strategie AV21 (%)

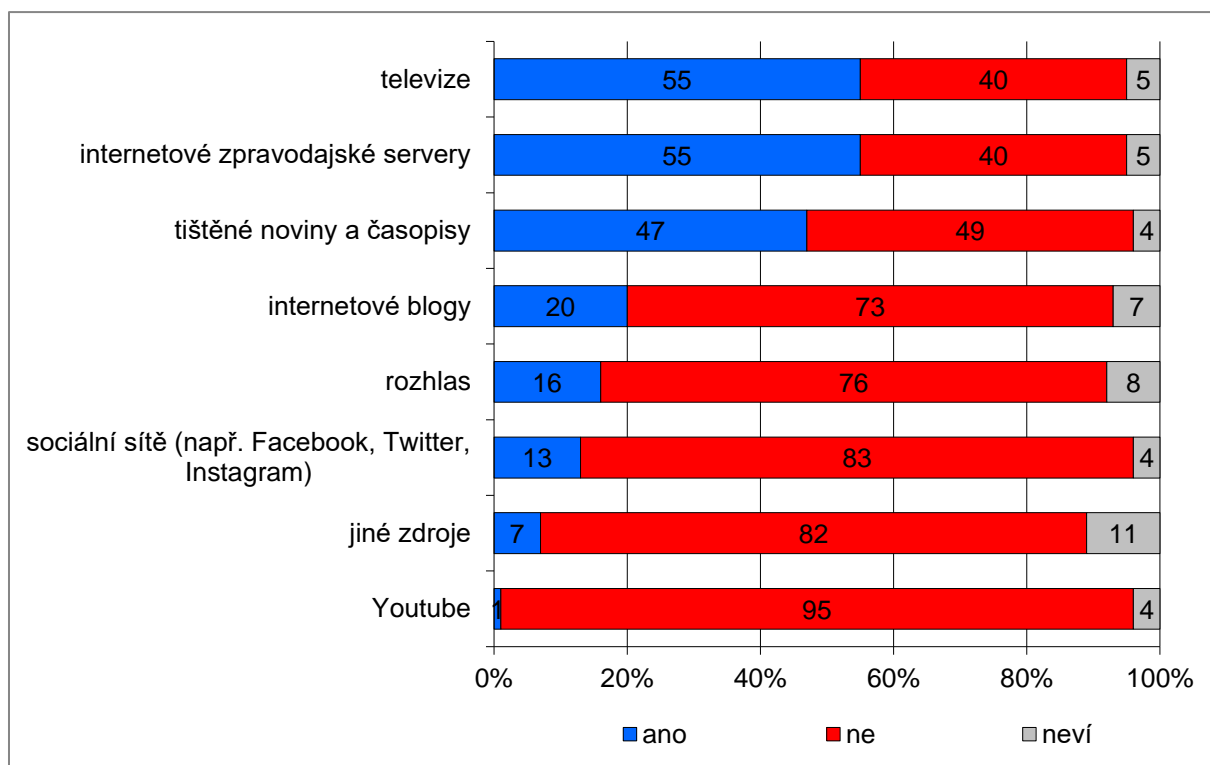
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 1021 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Respondenti, kteří někdy slyšeli pojem Strategie AV21, získali tyto informace ze stejných zdrojů jako v případě informací o Akademii věd ČR. Konkrétně více než polovina uvedla, že se s informacemi o Strategii AV21 setkala v televizi a na internetových zpravodajských serverech (shodně 55 %). Třetím nejčastějším zdrojem jsou tištěné noviny nebo časopisy, které uvedla necelá polovina (47 %) dotázaných. V ostatním zdrojích (internetové blogy, rozhlas, sociální sítě, Youtube, jiné) se respondenti s informacemi o Strategii AV21 setkali výrazně méně často (více viz graf 24).

¹⁶ Znění otázky: „Slyšel jste někdy pojem Strategie AV21? Ano, slyšel, ne, neslyšel.“

¹⁷ Znění otázky: „Kde jste se setkal s informacemi o Strategii AV21: a) v televizi, b) v tištěných novinách nebo časopisech, c) v rozhlasu, d) na internetových zpravodajských serverech, e) na internetových blozích, f) na sociálních sítích (např. Facebook, Twitter, Instagram), g) na Youtube, h) někde jinde.“ Varianty odpovědí: ano, ne.

Graf 24: Zdroje informací o Strategii AV21 (v %, pouze ti, co slyšeli pojem Strategie AV21)

Pozn.: Položky seřazeny sestupně podle odpovědi „ano“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 5. – 20. 10. 2019, 76 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že slyšeli pojem Strategie AV21, osobní rozhovor.

12. Závěr

Výzkum celkově ukázal, že pro českou veřejnost představuje Akademie věd ČR relativně známou instituci, nicméně přesné povědomí o tom, čím se AV ČR zabývá, má pouze přibližně desetina české populace. Tato skutečnost ovlivňuje odpovědi na další konkrétnější otázky týkající se Akademie věd ČR, když na ně vždy velký podíl, mnohdy přesahující i 50 %, dotázaných nedokázal odpovědět a volil variantu „nevím“ či „nezná“.

Nicméně obecně mezi českými občany převažuje pozitivní názor na AV ČR, a to jak ve smyslu důvěry v ní, tak i její užitečnosti. Pozitivnější názory zastávají častěji lidé vysokoškolsky vzdělaní a deklarující dobrou životní úroveň vlastní domácnosti.

Z hlediska financování vědy obecně česká veřejnost zastává názor, že jak základní, tak i aplikovaný výzkum by měl být financován ze státního rozpočtu. Co se týká financování přímo Akademie věd ČR ze státního rozpočtu v budoucnu, tak převažují zastánci vyššího financování či zachování stávajícího stavu nad těmi, kteří by naopak financování AV ČR ze státního rozpočtu v budoucnu snížili.

Akademie věd ČR by se dle téměř poloviny dotázaných měla zaměřovat zhruba ve stejné míře jak na základní, tak i aplikovaný výzkum a jejím hlavním posláním by měla být popularizace vědy a výzkumu a prezentace výsledků.

Česká veřejnost není příliš informovaná o nějakých konkrétních akcích či aktivitách, které Akademie věd ČR pro veřejnost pořádá a ani se jich osobně příliš nezúčastňuje. Pokud však lidé informace jak o AV ČR, jejích akcích či aktivitách či výzkumných projektech (např. Strategie AV21) získávají, tak nejčastěji z televize, internetových zpravodajských serverů či tištěných novin a časopisů. Právě Strategie AV21 patří mezi jeden z hlavních výzkumných projektů AV ČR, nicméně povědomí o ní má pouze necelá desetina českých občanů.

Příloha 1: Technická zpráva

TECHNICKÉ PARAMETRY VÝZKUMU

Název výzkumu:	„Vnímání značky Akademie věd ČR“
Zadavatel:	Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Termín terénního šetření:	5. – 20. října 2019
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvótní znaky:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Velikost výběru:	1200
Počet dotázaných:	1021
Počet tazatelů:	177
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI (60 %) a CAPI (40 %)
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Počet proměnných:	133

STRUKTURA VÝBĚROVÉHO SOUBORU

	Rozložení obyvatelstva ČR		Výběrový soubor	
	rel.	abs.	rel.	
CELÝ SOUBOR	100,0	1021	100,0	
POHLAVÍ				
Muži	48,8	503	49,3	
Ženy	51,2	517	50,6	
VĚK				
15 - 19 let	5,2	54	5,3	
20 – 29 let	13,5	143	14,0	
30 - 44 let	27,7	282	27,6	
45 - 59 let	23,0	237	23,2	
60 a více let	30,6	303	29,7	
VZDĚLÁNÍ				
Základní	13,8	136	13,3	
Střední bez maturity	33,9	338	33,1	
Střední s maturitou	33,7	346	33,9	
Vysokoškolské	18,6	197	19,3	
VELIKOST MÍSTA BYDLIŠTĚ				
do 799 obyvatel	13,6	80	7,8	
800 - 1999 obyvatel	13,1	146	14,3	
2000 - 4999 obyvatel	12,1	130	12,7	
5000 - 14999 obyvatel	14,0	126	12,3	
15000 - 29999 obyvatel	10,1	177	17,3	
30000 - 79999 obyvatel	11,5	123	12,0	
80000 - 999999 obyvatel	13,4	109	10,7	
1000000 a více obyvatel	12,2	130	12,7	
KRAJE				
Praha	12,2	130	12,7	
Středočeský	12,5	137	13,4	
Jihočeský	6,0	87	8,5	
Plzeňský	5,5	47	4,6	
Karlovarský	2,8	29	2,8	
Ústecký	7,7	82	8,0	
Liberecký	4,1	32	3,1	
Královehradecký	5,2	59	5,8	
Pardubický	4,9	49	4,8	
Vysočina	4,8	49	4,8	
Jihomoravský	11,2	107	10,5	
Olomoucký	6,0	20	2,6	
Zlínský	5,6	73	7,6	
Moravskoslezský	11,5	120	11,3	

Pozn.: Možný rozdíl mezi celkovým počtem dotázaných a součtem dotazníků v jednotlivých kvótních znacích je způsoben nezodpovězením otázky.

Centrum
pro výzkum
veřejného
mínění

**PRO
VÝZKUM**

NÁZORY MĚNÍ SVĚT

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, v.v.i.
Jilská 1
110 00 Praha 1

NAŠE SPOLEČNOST	5. – 14. 10. 2019	ŘÍJEN
KÓDÉR: ____	SUPERKONTROLOR: ____	POŘIZOVAČ: ____

„Teď se zaměříme na Akademii věd ČR.“

OR.203 „Je podle Vás Akademie věd ČR pro Českou republiku užitečnou, nebo zbytečnou institucí?“

Rozhodně užitečnou, ...	1	
spíše užitečnou, ...	2	
spíše zbytečnou, ...	3	
rozhodně zbytečnou.“	4	____
NEVÍ	9	____

OR.202 „Víte, čím se zabývá Akademie věd ČR?“

Ano, víte to velmi přesně, ...	1	
spíše jen tušíte, ...	2	____
nebo nevíte, čím se zabývá?“	3	____

OR.290 „Které konkrétní pracoviště Akademie věd ČR znáte?“

NEZNÁ ŽÁDNÉ KONKRÉTNÍ PRACOVIŠTĚ = 99

a).....	____	____
b)	____	____

OR.291 „Znáte jméno nějaké osobnosti spojené v současnosti či v minulosti s Akademií věd ČR? Pokud ano, prosím, uveďte ho.“

NEZNÁ ŽÁDNÉ = 99

.....

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU KARTU OR.292

OR.292 „Víte, kdo je v současnosti předsedou nebo předsedkyní Akademie věd ČR? Vyberte, prosím, jméno z následujícího seznamu:

Vladimír Dlouhý, ...	1	
Jiří Drahoš,.....	2	
Karel Havlíček, ...	3	
Helena Illnerová,.....	4	
Václav Pačes,.....	5	
Robert Plaga, ...	6	
Jiří Rusnok, ...	7	
Eva Zažímalová, ...	8	
Tomáš Zima.“	9	
NEVÍ	99	____

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU KARTU OR.293**OR.293 „Měly by, nebo neměly by být následující věci posláním Akademie věd ČR?**

ROZHODNĚ MĚLY	SPÍŠE MĚLY	SPÍŠE NEMĚLY	ROZHODNĚ NEMĚLY	NEVÍ	
1	2	3	4	9	
a) Přispívat k ekonomickému růstu např. prostřednictvím inovací ve výrobě.				1 2 3 4 9	
b) Podílet se na vzdělávání dětí a mládeže.				1 2 3 4 9	
c) Získávat poznatky o světě kolem nás bez ohledu na to, zda je lze prakticky využít.				1 2 3 4 9	
d) Snažit se, aby její výzkum přinášel finanční zisk.				1 2 3 4 9	
e) Zavádět získané poznatky do praxe.				1 2 3 4 9	
f) Vyjadřovat se k aktuálnímu dění ve společnosti.				1 2 3 4 9	
g) Kultivovat a vzdělávat společnost.				1 2 3 4 9	
h) Podílet se na vývoji nových léků.				1 2 3 4 9	
i) Zvyšovat zájem lidí o rozšíření svých znalostí.				1 2 3 4 9	
j) Popularizovat vědu a výzkum, a prezentovat výsledky.“				1 2 3 4 9	

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU KARTU OR.197**OR.197 „Ve vědě existují dvě oblasti: tzv. základní výzkum, který zejména rozšiřuje poznání o světě v němž žijeme; a tzv. aplikovaný výzkum, který využívá poznatky základního výzkumu a převádí je do praxe například při výrobě nových přístrojů, léků nebo zboží. Do jaké míry mají být podle Vás tyto dvě oblasti vědeckého výzkumu financovány ze státního rozpočtu a do jaké míry soukromými firmami:**

PLNĚ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU	PŘEVÁŽNĚ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU	PŘEVÁŽNĚ SOUKROMÝMI FIRMAMI	PLNĚ SOUKROMÝMI FIRMAMI	NEVÍ	
1	2	3	4	9	
a) Základní výzkum, který zejména rozšiřuje poznání o světě.				1 2 3 4 9	
b) Aplikovaný výzkum, který zejména přináší výsledky použitelné při výrobě nových přístrojů, léků nebo zboží.“				1 2 3 4 9	

OR.294 „A na kterou oblast vědeckého výzkumu by se podle Vašeho názoru měla Akademie věd ČR více zaměřit:

rozhodně na základní výzkum, ...	1	
spíše na základní výzkum, ...	2	
na základní i aplikovaný výzkum zhruba stejně,.....	3	
spíše na aplikovaný výzkum, ...	4	
rozhodně na aplikovaný výzkum.“	5	
NEVÍ	9	

OR.214 „Podle Vašeho osobního názoru má být Akademie věd ČR v budoucnu ze státního rozpočtu financována:

výrazně více než doposud, ...	1	
o něco více než doposud, ...	2	
zhruba v takové míře jako doposud, ...	3	
o něco méně než doposud, ...	4	
výrazně méně než doposud.“	5	
NEVÍ	9	

OR.295 „Získáváte někdy informace o Akademii věd ČR a jejích aktivitách z následujících zdrojů:

ANO	NE	NEVÍ	
1	2	9	
a) z televize,		1 2 9	☐
b) z tištěných novin a časopisů,		1 2 9	☐
c) z rozhlasu,		1 2 9	☐
d) z internetových zpravodajských serverů,		1 2 9	☐
e) z internetových blogů,		1 2 9	☐
f) ze sociálních sítí (např. Facebook, Twitter, Instagram),		1 2 9	☐
g) z Youtube,		1 2 9	☐
h) z jiných zdrojů		1 2 9	☐
Uvedte z jakých:.....			☐

OR.296 „Zaznamenal jste v poslední době nějakou akci nebo aktivitu Akademie věd ČR pro veřejnost?

Ano, zaznamenal, ... 1 => **OR.297**
 ne, nezaznamenal." ..... 2 => **OR.298**
 NEVÍ..... 9 => **OR.298**

POKYN: NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKU POKLÁDEJTE POUZE TĚM, KTEŘÍ V PŘEDCHOZÍ OTÁZCE OR.296 ODPOVĚDĚLI MOŽNOSTÍ 1

OR.297 „O jakou akci nebo aktivitu se jednalo? Pokud nevíte přesný název, zkuste akci aspoň popsat (téma, typ akce apod.)?“

NEVÍ = 99

!!!POKLÁDEJTE VŠEM!!!

OR.298 „Zúčastnil jste se někdy nějaké akce pořádané Akademií věd ČR?

Ano, zúčastnil, ... 1
 ne, nezúčastnil." 2
 NEVÍ..... 9

OR.299 „Slyšel jste někdy pojem Strategie AV21?

Ano, slyšel, ... 1 => **OR.300**
 ne, neslyšel." ..... 2 => **PM.215 (str. 10)**
 NEVÍ..... 9 => **PM.215 (str. 10)**

POKYN: NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKU POKLÁDEJTE POUZE TĚM, KTEŘÍ V PŘEDCHOZÍ OTÁZCE OR.299 ODPOVĚDĚLI MOŽNOSTÍ 1

OR.300 „Kde jste se setkal s informacemi o Strategii AV21:

ANO	NE	NEVÍ	
1	2	9	
a) V televizi,		1 2 9	☐
b) v tištěných novinách nebo časopisech,		1 2 9	☐
c) v rozhlase,		1 2 9	☐
d) na internetových zpravodajských serverech,		1 2 9	☐
e) na internetových blozích,		1 2 9	☐
f) na sociálních sítích (např. Facebook, Twitter, Instagram)		1 2 9	☐
g) na Youtube,		1 2 9	☐
e) někde jinde.		1 2 9	☐
Uvedte kde:.....			☐